

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/62/2025
Identifikačné číslo spisu:	6125231828
Dátum vydania rozhodnutia:	28.01.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6125231828.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Digital Park I, Einsteinova 21, 851 01 Bratislava, IČO: 31 383 408, zastúpenému advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovanému KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpenému advokátskou kanceláriou FELIX NEUPAUER & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 7325/14, 811 08 Bratislava, IČO: 56 711 832, o zaplatenie 1 122,42 eura s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu j e Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd kauzálnie príslušný na upomínacie konanie podľa § 2 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“) vydal dňa 26. februára 2025 platobný rozkaz sp. zn. 7Up/172/2025, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu istinu v sume 1 122,42 eura s úrokom z omeškania 8,50 % ročne zo sumy 1 122,42 eura od 28. marca 2023 do zaplatenia, alebo aby v tej istej lehote podal odpor. Ďalším výrokom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi (prostredníctvom jeho právneho zástupcu) náhradu trov konania vo výške 221,08 eur do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu.

2. Žalobca vo svojom vyjadrení k odporu žalovaného navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie vecí podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

3. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „upomínací súd“ alebo „postupujúci súd“) listom zo 6. júna 2025 postúpil vec podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jej prejednanie a rozhodnutie.

4. Mestský súd Bratislava III (ďalej aj „predkladajúci súd“) s postúpením sporu nesúhlasil a spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti podľa § 43 ods. 2 CSP. Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že Civilný sporový poriadok pre Mestský súd Bratislava III neupravuje miestnu príslušnosť, ale výlučne kauzálnu príslušnosť pre určité konkrétne definované typy sporov, a to v ustanovení § 22 písm. a) pre obchodnoprávne spory, v ustanovení § 23 písm. a) pre zmenkové spory, v ustanovení § 26 písm. a) pre spory z nekalosúťažného konania a autorskoprávne spory, v ustanovení § 27 pre spory z hospodárskej súťaže, v ustanovení § 28 pre spory týkajúce sa rozhodcovského konania a v ustanovení § 29 pre spory z burzových obchodov. Predmetný spor je podľa názoru predkladajúceho súdu občianskoprávnym sporom, ktorý pod žiadny z vyššie uvedených prípadov nespadá. Predkladajúci súd v nesúhlase s postúpením veci uviedol, že žalobca sa voči žalovanému podanou žalobou domáha zaplattenia sumy 1 122,42 eura s príslušenstvom titulom regresného nároku na náhradu škody z titulu poistného plnenia podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“). Zároveň si žalobca uplatňuje úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). V tejto súvislosti predkladajúci súd poukázal na ustanovenie § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), podľa ktorého táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Podľa názoru predkladajúceho súdu, medzi sporovými stranami nevznikol obchodno-záväzkový vzťah, ale charakter právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je priamo určený vzťahom medzi škodcom a poškodeným, pričom tento vzťah je vždy vzťahom občianskoprávnym. Aj v predmetnom spore, kde sa žalobca domáha plnenia (nároku na náhradu škody) voči poisťovateľovi škodcu, sa jedná o nárok občianskoprávny, na ktorého prejednanie je príslušný Mestský súd Bratislava IV a nie o nárok obchodnoprávny, kedy by bola založená kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III.

5. Najvyšší súd SR ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní veci dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.

6. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z., odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

7. Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z., ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

8. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

9. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

11. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný.

Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

12. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

13. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

14. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

15. Zo žaloby vyplýva, že žalobca uzatvoril s obchodnou spoločnosťou DFD Trading, spol. s r. o. so sídlom Chotárna 740/30, 851 10 Bratislava, IČO: 44 133 863 (ďalej aj „poškodený“) dňa 27. júla 2017 poistnú zmluvu č. 610/379339 o poistení motorového vozidla typu E. Z., EČV: T. pre prípad havárie, krádeže a živeľnej udalosti. Dňa 8. februára 2023 došlo v tuneli Sitina v Bratislave ku škodovej udalosti, pri ktorej motorové vozidlo zn. C., EČV: J., vo vlastníctve obchodnej spoločnosti dbarczi s.r.o., so sídlom Horný Dvor 1, 903 01 Senec, IČO: 36 654 591 (ďalej aj „škodca“), poškodilo poistené vozidlo. Žalobca na základe poistnej udalosti vyplatil poškodenému po odpočítaní zmluvnej spoluúčasti vo výške 481,03 eura a hodnoty použiteľných zvyškov vo výške 4 480 eur dňa 13. marca 2023 poistné plnenie vo výške 9 139,73 eura. Keďže žalobca vyplatil poškodenému poistné plnenie, prešlo na žalobcu v zmysle ustanovenia § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou vo výške poistného plnenia, t. j. v sume 9 139,73 eura. Keďže vodič motorového vozidla zn. C., EČV: J. porušil povinnosti uložené zákonom č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, keď neprispôsobil jazdu situácii v cestnej premávke a nabúral do pred ním idúceho poisteného vozidla, zodpovedá za takto spôsobenú škodu v súlade s ustanovením § 427 Občianskeho zákonníka. Vlastník motorového vozidla zn. C., EČV: J. mal v čase poistnej udalosti uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so žalovaným. Listom zo 14. marca 2023 vyzval žalobca žalovaného na náhradu škody vo výške 9 139,73 eura, pričom žalovaný listom z 27. marca 2023 oznámil žalobcovi, že mu poskytne náhradu škody vo výške 8 017,30 eura a zvyšnú časť škody neuhradil.

16. V predmetnom spore sa žalobca domáha voči žalovanému, ktorý je poisťovateľom škodcu podľa zákona č. 381/2001 Z. z. nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ktorý odvodil z ustanovenia § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého, ak poistený má proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poisťiteľa, a to do výšky plnenia, ktoré mu poisťiteľ poskytol.

17. Podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že pri posudzovaní povahy sporu je nutné prihliadať na podstatné okolnosti posudzovaného záväzkového vzťahu pri jeho vzniku a následne určiť, či sa takýto vzťah týka podnikateľskej činnosti daných subjektov. O obchodnoprávny záväzkový vzťah ide vtedy, ak bol uzatvorený medzi podnikateľmi a pri jeho vzniku bolo s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti. V predmetnej veci nie je naplnený základný predpoklad tohto ustanovenia a to, že ide o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, ak je pri jeho vzniku s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti. Pre naplnenie definície obchodnoprávneho sporu nepostačuje, že na strane žalobcu a žalovaného vystupujú obchodné

spoločnosti, pretože relevantná je aj právna povaha nároku, ktorý je uplatňovaný v súdnom konaní.

18. Žalobca a žalovaný sú síce podnikateľmi, ale náhrada škody uplatnená v tomto konaní nie je vyvodzovaná z ich vzájomného záväzkového vzťahu. Skutočnosť, že účastníkmi právneho vzťahu sú podnikatelia, neznamená automaticky, že medzi nimi ide o obchodnoprávny vzťah. Charakter právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je priamo určený vzťahom medzi škodcom a poškodeným, ktorý vzťah je vždy vzťahom občianskoprávnym, vyplývajúcim z ustanovení § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka. Aj v predmetnom spore, v ktorom sa plnenia (nároku na náhradu škody) domáha poisťovateľ poškodeného voči poisťovateľovi škodcu, ide o nárok občianskoprávny vyplývajúci z § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. Strany sporu medzi sebou navzájom neuzavreli žiaden zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Požadované plnenie je vyvodzované z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Uplatnený nárok má pôvod v škodovej udalosti, pri ktorej je náhrada škody uplatňovaná ako plnenie z poistnej zmluvy uzatvorenej medzi vlastníkom vozidla, ktorým bola spôsobená škoda a poisťovateľom. Náhradu škody (regres) si žalobca (ako poisťovateľ poškodeného) uplatňuje priamo voči poisťovateľovi škodcu, a nie voči subjektu, ktorý poškodenému spôsobil škodu (škodcovi). Tento právny vzťah a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka. Medzi žalobcom a žalovaným teda nie je obchodný záväzkový vzťah, v dôsledku čoho nemožno spor považovať za obchodnoprávny, na konanie v ktorom by bola založená kauzálna príslušnosť súdov podľa § 22 CSP.

19. Adresa sídla žalovaného patrí do územného obvodu okresu Bratislava I, ktorý je zároveň územným obvodom na výkon súdnictva, výkon ktorého je v súkromnoprávných sporoch a iných súkromnoprávných veciach v pôsobnosti Mestského súdu Bratislava IV všade tam, kde zákon neustanovuje inak. Žalobca ako poisťovateľ poškodeného, ktorému vyplatil poistné plnenie, si uplatňuje voči poisťovateľovi škodcu so sídlom v obvode Mestského súdu Bratislava IV ako súdu všeobecného, priamy nárok na náhradu škody spôsobenej motorovým vozidlom s uzatvoreným povinným zmluvným poistením u žalovaného pri škodovej udalosti, ktorý vyplýva z § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z.

20. Vzhľadom na to, že predmetný spor má charakter občianskoprávny, a nie obchodnoprávny, na jeho prejednanie a rozhodnutie nie je daná kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III podľa § 22 písm. a) CSP. Najvyšší súd SR preto nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica vyhodnotil ako dôvodný, v dôsledku čoho rozhodol, že na prejednanie a rozhodnutie v tomto občianskoprávnom spore je príslušný všeobecný súd žalovaného, a teda Mestský súd Bratislava IV (§ 12 ods. 1 v spojení s § 15 ods. 1 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.